

“ELS D’EUROPA”

Max Vives-Fierro

DIRECTOR DE LA FUNDACIÓ CATALUNYA EUROPA

Quantes vegades hem sentit aquesta frase? “Els d’Europa”, “els d’allà a Brussel·les”... Els diaris catalans i espanyols segueixen tenint les seccions de política nacional i internacional, i és en aquesta darrera on trobem totes les notícies sobre l’actualitat europea. Ja fa temps d’això, però crec que aquesta classificació hauria d’anar canviant.

Els temes europeus són cada dia més nostres, més quotidians, més directes. Parlar de política nacional i europea com dos conceptes diferents, en dos espais diferents de debat i d’acció política, és un error. Els mitjans de comunicació tenen una influència decisiva en el futur de les reformes i canvis que es produeixen en una societat. També, evidentment, en els partits polítics, mitjançant les institucions i altres agents, com les patronals empresarials, els sindicats i el tercer sector. Aquest poder del sector comunicatiu es tradueix en una influència directa sobre l’agenda política.

Atès que aquest 2015 hem comptat amb tres comicis electorals de diferents nivells (municipals, catalanes i generals), cal fer una valoració de les mateixes en relació al debat sobre política europea i es pot afirmar que hi ha hagut una total absència de debat europeu en totes elles. Més greu és en el cas de les eleccions a Corts Generals i Senat, tenint en compte que el pes d’Espanya en el context europeu és bastant significatiu. Com és possible que no hagin entrat a debat els grans assumptes que han estat presents en el dia a dia de les institucions europees i de la resta de països nacionals que formen part de la Unió? No és que hi hagi debat, és que no s’ha parlat de la Unió Europea!

Entretant, a la Unió, s’està discutint, debatent i aprovant legislació que afecta i molt la vida dels ciutadans de Catalunya. Em refereixo al Tractat de Lliure Comerç amb els EUA, a la política de refugiats, al Pla d’Inversions Juncker, a la democratització d’institucions com l’Eurogrup i el debat sobre el canvi climàtic. Altres temes d’actualitat com el referèndum britànic o l’obertura de l’expedient d’adhesió de Turquia no són qüestions menors, ja que també afecten els catalans i haurien d’haver rebut més atenció política durant les diferents campanyes que hem presenciat aquest 2015.

Ha estat decebedora aquesta manca de debat i altament preocupant aquesta situació que no fa sinó que empitjorar la posició dels ciutadans, professionals i empreses catalanes en el context europeu, atès que altres països, i alguns d’ells del nostre entorn i característiques similars, no són

Encara trobem les notícies europees dins de la secció “internacional”; una classificació que hauria de canviar.

absents en aquest debat. A tall d'exemple només cal passejar-se pel Parlament Europeu i la Comissió per adonar-se'n que el català i l'espanyol hi són molt poc presents en relació al francès i sobretot a l'italià. Segurament, ara seria un bon moment perquè les institucions catalanes reforcessin el paper d'institucions públiques i privades que ajudessin a fer d'enllaç entre ambdós mons.

No oblidem que la UE té competències en exclusiva que són rellevants per un país com el nostre: normes de competència en el mercat únic, política monetària dels Estats membres de la zona euro, celebració d'acords internacionals previstos per la legislació de la UE, unió duanera o la preservació dels recursos biològics marins mitjançant la política pesquera comuna. Evidentment, uns temes seran més rellevants que altres, però cal no oblidar que aquestes són competències exclusives i, per tant, on s'ha produït una cessió de sobirania plena.

La situació a Catalunya i el debat d'emancipació nacional només ha tingut referències a Europa en el sentit de cercar un desllorigador a la situació de Catalunya en l'hipotètic cas que acabés esdevenint un Estat. Unes preguntes sense resposta, ja que per assolir un reconeixement de Catalunya com a país de la Unió Europea cal iniciar i cloure un camí desconegut. És una qüestió molt complexa que cap membre de la Comissió Europea pot afirmar ara per ara i el debat sobre aquest nou Estat que hauria de formar part de ple dret depèn d'un procés polític, internacional, que no té un referent directe i per tant és difícil de determinar. Aquesta ha estat l'única referència a Europa quan, des del meu punt de vista, ho haurien d'haver estat les polítiques que avui dia segueixen endavant amb el procés d'integració europea.

A les darreres campanyes electorals no s'ha parlat de la Unió Europea, tot i les decisions importants que s'estan prenent i que ens acabaran afectant.